

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
МИЈЕ КОВАЧЕВИЋА 11Б
БЕОГРАД

СИЛАБУС ЗА ПРЕДМЕТ:

СТАРОЗАВЕТНА ТЕОЛОГИЈА

НАСТАВНИК: ПРОФ. ДР РОДОЉУБ КУБАТ, РЕДОВНИ ПРОФЕСОР

САРАДНИК: НЕНАД БОЖОВИЋ, АСИСТЕНТ

1. ПОДАЦИ О СТАТУСУ ПРЕДМЕТА У СТУДИЈСКОМ ПЛАНУ

- СТАТУС ПРЕДМЕТА: обавезни
- ВРСТА И НИВО СТУДИЈА: Основне академске судије
- СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: Богословско-катихетски; Богословско-пастирски.
- ВРЕМЕНСКЕ ДИМЕНЗИЈЕ НАСТАВЕ: VII и VIII семестар, школске 2016/17.
- СЕДМИЧНИ ФОНД ЧАСОВА: 2+1 (богословско-катихетски), 2+1 (богословско-пастирски)
- ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ: интерактивна предавања, аудиторне вежбе, консултације
- МЕТОДЕ ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ: вербално-текстуалне, демонстративне, експерименталне
- КОРЕЛАЦИЈА НАСТАВЕ: Свето Писмо Старог Завета (Увод, Историја и егзегеза), Увод у Нови Завет, Егзегеза Новог Завета, Теологија Новог Завета, Патрологија, Догматика, Литургика
- ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ НАСТАВЕ: предавања и вежбе (саоднос 2:1)
- ЕВАЛУАЦИЈА ЗНАЊА: предиспитне обавезе и испит после VIII семестра

2. ЦИЉ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ

Стицање увида у основна теолошка питања старозаветне теологије у изворном контексту, као и у контексту новозаветне и патристичке теолошке мисли. Важан аспект курса представља покушај осавремењења библијских теолошких идеја и њихова теолошка и егзистенцијално-еклесијална актуализација.

3. САРЖАЈ

Упознавање са теолошким идејама скривеним иза библијских текстова, и уопште библијско-теолошко сагледавање историје изабраног народа. Основне теолошке идеје заступљене у старозаветним текстовима: Савез Бога и Израила, монотеизам – Јахве једини Бог, месијанизам – ишчекивање велике будућности, библијска антропологија,

ангелологија и демонологија. Културолошки аспекти: схватање полности, слободе, друштвеног живота, праведности, закона итд. Посебно се наглашава социјални карактер староизраилске религијске свести, као и новозаветно и хришћанско читање Старог Завета.

4. ПРАКТИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Обавезе студената:

Студенти су обавезни да похађају наставу; препоручљиво је да долазе на појединачне консултације; потребно је активно учешће у настави (посебно на вежбама).

Начин оцењивања рада и резултата:

Писање и одбрана семинарске вежбе чиниће 20% укупне оцене. Активно учешће на настави доноси 20% оцене. Осталих 70% оцене студенту ће омогућити завршни испит.

5. ЛИТЕРАТУРА:

Ц. Дрејн, *Увођење у Стари Завет*, Београд 2003, 288-351; L. J. McKenzie, *Starozavjetna biblijska teologija*, у: *Biblijska teologija Starog Novog zavjeta*, Zagreb 1980, 146-225; Ф. Штолц, „Разликовање Бога и света: монотеизам“, у: Р. Кубат (прр), *Кад Израил беше дете*: Зборник радова у част професора Драгана Милина поводом 70. рођендана, Библијски институт ПБФ: Београд 2015, 207-220; Р. Кубат, *Траговима Писма, Стари Савез – теологија и херменеутика*, Крагујевац 2012, 17-101, 247-311; Р. Кубат, *Основе старосавезне антропологије*, Београд • Нови Сад 2008; Р. Кубат, *Схватање загробног живота кроз старозаветну историју*, Богословље 1-2, Београд 1999, 9-35; Р. Кубат, „Теологија ‘слободних робова’“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 19, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 10. децембра 2015), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2014, 7-17; Р. Кубат, „Стари Савез – рат у самоодбрани“, *Зборник радова међународног научног скупа Први светски рат и Српска православна црква*, Београд: Православни богословски факултет 2015, 651-666; Р. Кубат, „Јона – бунтовни пророк“, у: Р. Кубат (прр), *Кад Израил беше дете*: Зборник радова у част професора Драгана Милина поводом 70. рођендана, Библијски институт ПБФ: Београд 2015, 23-31.

б) корисна литература

Th. Söding, *Više od knjige. Razumjeti Bibliju*, Zagreb 2001; В. Ф. Олбрајт, *Археологија и религија старог Израела*, Градац 139-140 (2000-2001), 8-26; А. Grabner-Haider, *Praktični biblijski LEKSIKON*, Zagreb 1997; Д. Милин, *Појам Бога у Старом Завету*, Богословље 1-2, Београд 1995, 35-41; А. Rebić, *Središnje teme Staroga zavjeta*, Zagreb 1996; Х. В. Робинсон, *Зajедница и појединац у Израилу*, Логос, Београд 2003, 7-19; *Кад Израил беше дете*: Зборник радова у част професора Драгана Милина поводом 70. рођендана, Р. Кубат (прр), Библијски институт ПБФ: Београд 2015.

6. ИСПИТНА ПИТАЊА:

1. Стари Завет и митови?
2. Старозаветни приповедни искази (Наративна теологија)?
3. Божија имена?
4. Монотеизам: разликовање Бога и света?
5. Карактер старозаветног монотеизма?
6. Стварање човека (Пост 1 26-27)?
7. Стварање човека (Пост 2 7)?
8. Старозаветни називи за човека?
9. Основни антрополошки појмови?
10. Савез?
11. Закон и праведност?
12. Схватање “живота после“ у Старом Завету?
13. Старозаветно схватање греха?
14. Појединац и заједница у Старом Завету?
15. Настанак старозаветног канона?
16. Теологија канона?
17. Хришћански Стари Завет (Савез) и јеврејски Танах?
18. Чија је земља?
19. Старозаветна ангелологија?
20. Старозаветна демонологија: питање зла?
21. Плуралност теолошког мишљења у Старом Завету?
22. Теологија ‘слободних робова’?
23. Савременост Старог Завета?
24. Јона – бунтовни пророк?
25. Стари Завет из перспективе Новог?
26. Субота – дан одмора?
27. Схватање нације у Старом Завету?
28. Старозаветно схватање рата?
29. Схватање полности у Старом Завету?
30. Стари Завет у светоотачкој мисли?